

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon sz. 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3., I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felölös szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETESI ÁRA NYELVEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre... 24 kor. — Negyed évre... 6 kor.
Fél évre... 12 kor. — Egy hóra... 2 kor.
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 6 FILLER:
Hivatalos hirdetések 6 hasábes pontt serja 60 fl.

Marakodás a maximális árak körül

A fiumei maximális árak megállapítása érthető és méltó felháborodást keltett városzerter. Ott álltunk mi is az elsők között, akik a fogyasztó közönség érdekét szemük előtt tartva, kérelmelhetlenül támadták a városi tanács igazságtalan és lehetetlen ármegeállapítását. A podeszta, ahelyett, hogy őszintén bevallotta volna, hogy az árak megállapítása minden hozzáértés nélkül történt, kapkodó védekezésében azt az állítást kockáztatta meg, hogy csakis a lapok „tendenciózus” állásfoglalása okozta a közönség felzúdulását. A közönség tehát nem azért zúgolódik, mert ki van uzsorázva az igazságtalan hatósági árakkal, hanem azért, mert a lapok nem zengenek hozsannát a városi tanács igazságtalan ármegeállapításának.

Jóízű nevetésre késztetne bennünket ez a kapkodó okfejtés, ha a dolog végeredményében nem volna annyira szomorú. Annál elítélendőbbnek tartjuk, hogy olasz lapársunk, az Il Popolo ezt az esetet használja fel arra, hogy a tényeket elferdítve, alaptalan kirohanást intézzen a fiumei magyar sajtó ellen. Az idézett lap a maximális árakról írva, szószerint a következőket mondja vasárnapi számában:

„Közben azután jellemző bizonyos magyar nyelvű helyi lapocskák állásfoglalása, akik nem törődve még a látszat megóvásának kötelességével sem és anélkül, hogy elpirulnának azon a munkán, amelynek magukat — egyébként eredménytelenül — szentelik, valósággal fel vannak háborodva azon, hogy a városi tanács az árak leszállítására irányuló munkája (?) előnyökkel fog jární a közre nézve. No és a szegény nagykereskedők, akik már olyan szépen kombinálták össze a dolgukat, amelyet most a „Popolo” nagyon is alkalmatlan időben jött leleplezése felborítottak. Belátjuk, hogy rossz szolgálatot tettünk azoknak az uraknak, midőn megzavartuk kisdéd játékaikat és valóban mulatós olvasni azokat a nagy kinnal megirt fejtegetéseket, amelyeket ezen újságok lenyomatnának, hogy a szerencsétlen nagykereskedők kedvében járjanak, akik ezen lapocskák szerint még az ingüket is levették, hogy Fiume lakosságát boldoggá tegyék... E lapok egyike például teljes komolysággal igyekszik kimutatni, hogy a városi tanács milyen helyesen járt el, midőn a nullás liszt árát 81 kor. 24 fillérben állapította meg. És a lap érvelése valóban meggyőző: Alapul veszi a Budapesten megállapított 68.68 koronás maximális lisztárát és miután a legkülönbözőbb jutalék, fuvar, kocsiszállítás, zsák- és egyéb költségeket hozzászámította, kihoz egy 73 kor. 64 filléres „maximális” árat. És ennek alapján ajánl, valószínűleg a nagylelkű nagykereskedők nevében egy 75 koronás árat.”

GRAND CAFE' BORSA
FIUME - Baccich pátota
Fiume legújabb és legszebb kávéháza

Hogy honnan veszi az Il Popolo ezeket a vakmerő állításokat, az rejtély előttünk. Még csak azt sem hozhatja fel védelmére, hogy nem tud magyarul. Mert ha nem értette meg a magyar nyelven irt cikkeket, akkor mi jögon foglalkozik velük? És miért általánosítja gyanúsításait? Miért nem írja meg, hogy melyek azok a magyar lapok, amelyek a nagykereskedők érdekeit védik a fogyasztó közönség rovására? Azaz a felvilágosítással is adós marad az Il Popolo, hogy mi jö ért „a városházának az árak leszállítására irányuló munkája” alatt, amit a magyar lapok állítólag a nagykereskedők érdekeinek védelmében megtámadtak.

Ilyen súlyos gyanúsításokat általánosságban a nyilvánosság elé dobni nem szabad. A tisztesség azt kívánja, hogy a meggyanúsítottak megneveztesse nek. Mi a magunk részéről a leghatározottabban visszautasítjuk az Il Popolo gyanúsításait. A Tengerpart kezdettől fogva azt hangoztatta, hogy a fiumei maximális árak igazságtalanok, mert a nagykereskedők érdekeit védő kereskedelmi és iparkamara előterjesztésére léptették ezeket érvénybe, a fogyasztó kö-

zönség rovására. Tehát mi homlokegyenest az ellenkező állásponton voltunk és vagyunk, mint amivel az Il Popolo a magyar sajtót meggyanúsítja.

Egyben egyetértünk az Il Popoloval és vele együtt mi is csodálkozunk rajta, hogy a kormány fiumei főhivatalosa mily nagy buzgalmat fejt ki a városi tanács elhibázott ármegeállapításának védelmé körül. És az Il Popoloval együtt mi is észrevettük, hogy ez az újság azzal igyekszik a podeszta eljárását megvédeni, hogy a legpontosabb szám adatokkal beigazolja, hogy Budapestről 73 korona 64 filléres árban szerezhetjük be azt a lisztet, melynek ma Fiumében 81 korona 24 fillér a hatóságilag megállapított ára. Ha a podesztának kedve telik védelmezőjében, ám legyen az ő gusztusa szerint. Ha pedig az Il Popolonak nem tetszik ez a furcsa prókátorokodás, hát intézze azokhoz a sorait, akiket illet, de ne általánosítson és ne igyekezzék egy újságnak az eltévelyedését az egész magyar sajtónak, vagy mint ő nevezi, a „magyar nyelvű helyi lapocskák”-nak a nyakába varrni.

Visszavonulnak az oroszok Nyugatgaliciában.

Megvertük az orosz sereg déli szárnyát. - Az orosz eilentámadások mindenütt összeomlottak. - A Kárpátokból kiverjük az ellenséget. - Lengyelországban 11,000 foglyot ejtettek és 43 gépfegyvert zsákmányoltak a németek.

Örvendetes eseményeket tudat velünk a legújabb hivatalos harcéri jelentés. A nyugatgalicai csatában tegnap Libanownál megvertük az oroszok déli szárnyát és visszavonulásra kényszerítettük az ellenséget, melyet erőlyesen üldözöbe vettek csapataink. **Krakónál, ahol november 16-tól december 8-ig szakadatlanul harcoltak csapataink, esütörtök óta nincs ágyudörgés és a körülzárással fenyegetett város immár teljesen felszabadult. A közeli Wieliczkába, melyet az oroszok megszállva tartottak, hétfőn bevonultak a mi csapataink és kiverték az ellenséget. Az orosz parancsnokot egy srappell megölte és a vezető nélkül maradt ellenséges csapatok eszeveszetten menekültek a mieink üldözése elől.**

Nikolajevics nagyherceget, az orosz fő-

vezért annyira elkészerítették az orosz seregek egymást követő balsikerei, hogy egyszerre hat tábornokot csapott el, ők lettek a bünbakjai az orosz hadvezetés tehetetlenségének és afeletti dühének, hogy az orosz fegyverektől ugyancsak elpártolt a hadiszerencse.

Északlengyelországban a németek arattak jelentős sikereket. Több ellenséges hadállást foglaltak el, miközben negyvenhárom géppuskát zsákmányoltak és tizenegyezer orosz ejtettek foglyul. A nyugati harcéri aránylag csendben telt el a nap.

Legújabb táviratainkat itt adjuk:

A CAR UTAZASA.

TIFLISZ, dec. 14 Miklós oár Tifliszből újra elutazott.

Diadalmas harcok Galiciában.

BUDAPEST, dec. 14. (Min. s. o.) (Hivatalos jelentés.) A nyugatgalicai csatában az oroszok déli szárnyát tegnap Limanownál megvertük és visszavonulásra kényszerítettük; az ellenség üldözését mekezdjük.

Arevalunk többi része ellen intézett minden támadás, úgy mint ez előző napokban, most is összeomlott.

A Kárpátokon át előrenyomult csapataink ismét többszörös harcok között erélyesen folytatták az ellenség üldözését. Délután elfoglaltuk Neu Sandest, Grybow, Gorlice és Zaigrod helységekre is újból bevonultunk.

Csapatunk Zemplén vármegyét az ellenségtől teljesen megtisztították. A nagy események színhelyétől eső keleti erdős Kárpátokban az ellenség a hegyerinetől délre sehoh sem tudott jelentékenyen tért foglalni. Csapatunk általában tartják a szorosok legmagasabb pontjait, Bukovinában pedig a Szuca- völgy vonalát.

Déllengyelországban nem volt harc. Lovictól északra szövetségeseink eredményesen folytatták az oroszoknak jól megerősített állásai ellen intézett támadásaikat.

BUDAPEST, dec. 14. A Budapesti Hirlap jelenti:

Bécsi haditudósítók jelentése szerint Krakónál november tizenhatodikától december nyolcadikáig harcoltak. Csütörtök óta nem hallani ágyudörgést.

Csapatunk Wielickába hétfőn reggel bevonultak. Tüzelés közben az ottani orosz parancsnokot egy shrapnell megölte. Nikolajevics nagyherceg, fővezér, mint bünbaktot, hat tábornokot elesapott.

BÉCS, dec. 14. A Sonn u. Montagszeitung jelenti: A lengyelországi offenzíva az oroszokat Nyugatgaliciában és a Kárpátokban visszavonulásra kényszerítette.

A kárpáti harcok.

BUDAPEST, dec. 14. Ungvárról jelentik: Beregebe az oroszok ismét betörték, de nem Galiciából, hanem Máramarosból és Ungmegyéből. Dacára tulerejüknek, csapataink Zanikónál és Vezérszállásnál feltartóztatták őket. Az e hó 12-én Vezérszállásnál és a Vereczkei szoros déli bejáratánál vívott ütközetben súlyos károkat okoztunk nekik.

A németek sikerei nyugaton és keleten.

BERLIN, dec. 14. A nagy főhadiszállás jelenti: December tizenegyedikén a franciáknak Apremont ellen (Saint Micheltől délkeletre) intézett támadása meghiúsult. Az ellenség tegnap délután folytatólag Flycein át Saint Michiel és Pont Mousson felé újra támadt. E támadás közben a franciáknak hatszáz embere fogsgunkba került és nagyszámu halottjuk és sebesültjük volt. A mi veszteségünk itt mintegy

hetven sebesültet tett ki. Egyebekben a tegnapi nap a nyugati hadszíntéren lényegileg csendben telt el.

Északlengyelországban több ellenséges hadállást elfoglaltunk és eközben tizenegyezer orosz fogtunk el, továbbá negyvenhárom géppuskát zsákmányoltunk.

Keletporoszországból és Déllengyelországból nincsen semmi újság.

Lengyelországban az orosz offenzíva teljesen megtört.

BUDAPEST, dec. 14. Stockholmból jelentik: Itteni lapok megállapítják, hogy az oroszoknak a Visztulától a Kárpátokig terjedő vonalát a németeknek sikerült áttörni, amivel az áttörési iránytól kétoldalt eső orosz csapatok kinos helyzetbe kerültek. Az oroszokat a bekerítés veszedelme fenyegeti. A Visztulától nyugatra Lengyelországban a németek urai a helyzetnek. Az oroszoknak Krakó és Németország elleni offenzívája teljesen összeomlott.

BUDAPEST, dec. 14. Rotterdamból jelentik: A Daily Mail legutóbb érkezett száma szerint az oroszoknak Lengyelországban Tomaszov és Konsk között álló seregét a biztos bekerítés veszedelme fenyegeti.

BUDAPEST, dec. 14. A pétervári Rjees szerint a Lowik, Lodz és Pietrirow felé vezető utakon egyegy német hadsereg áll. A német hadak elhelyezkedése olyan, mint egykor Metznél és Sedamnál.

TISZA ISTVÁN BÉCSBEN.

BÉCS, dec. 14. Tisza István gróf, miniszterelnök ma reggel ideérkezett.

AZ OROSZ VERESÉGHIREK HATASA PÁRISBAN.

PÁRIS, dec. 14. A német hadak lengyelországi sikereinek híre nagy elkedvetlenedés állott be. A lapok azt írják, hogy Lodzot az oroszok stratégiai okokból küzdelem nélkül őrítették ki.

TÖRÖKÜLDÖZÉS EGYPTOMBAN.

KONSTANTINÁPOLY, dec. 14. A Tamin jelenti, hogy Egyiptomban igen tartanak a török kémektől. Két török kereskedőt bebörtönöztek, mert kémeknek tartották őket. Egész Egyiptomban valóságos inkvizíciót vezettek be a törökök ellen.

AZ OROSZOK ÜLDÖZIK A TÖRÖK ALATTVALÓKAT.

KONSTANTINÁPOLY, dec. 14. Az oroszok a muzulmán alattvalókat a legke-

gyetlenebb módon üldözik. A rosowoi török konzult harminc előkelőséggel együtt letartóztatták.

AZ UJ PORTUGÁL KORMÁNY.

LISSZABON, dec. 14. A Reuter-ügynökség szerint az angol barátokból megalakult új kormány beavatkozás tekintetében az előbbinek politikáját követi.

SOROZÁSOK FRANCIAORSZÁGBAN.

BORDEAUX, dec. 14. Az 1915-ik évi korosztályt és az 1913-iki és 1914-iki sorozásokon be nem vált állításköteleseket behívták.

A SZERB KORMÁNY NYILATKOZATA

BUKAREST, dec. 14. Nisből jelentik: A szerb kormánynyilatkozatban a kormány köszönetét fejezi ki a hadseregnek, melyben teljesen megbizik. A kormány tökéletesen ismeri a hadsereg szenvedéseit és az élelmezésen és egészségügyi szolgálaton igyekszik javítani. A kormánynyilatkozat végül e szavakkal végződik: „Előre! Amíg a szerb földön ellenség van, küzdeni kell!”

AZ ELSÜLYESZTETT ANGOL DREADNOUGHT.

BUDAPEST, dec. 14. Antwerpenből jelentik: A Newyorker Staatszeitung szerint az Audacious angol dreadnoughtot egy német tenger alatt járó süllyesztette el.

A MACEDÓNIAI RÉMURALOM.

SZOFIA, dec. 14. A bolgár távirati ügynökség jelenti: Gorna Djunajáról jelentik, hogy a város és a környékbeli falvak telve vannak menekültekkel, akik görög és szerb földről jöttek. A menekültek rettenetes dolgokat beszéltek el azokról a kegyetlenkedésekről, amelyeket a szerb és görög hatóságok, valamint a komitácsik részéről állítottak ki.

A TÖRÖKÖK BERENDEZKEDÉSE A KAUKÁZUSBAN.

KONSTANTINÁPOLY, dec. 14. A törökök Köprüköjben és az orosz kaukázusi Artwinban táviróhivatalt állítottak fel.

KONSTANTINÁPOLY, dec. 14. Az orosz főhadiszállás jelentésével szemben, a mely azt állítja, hogy az oroszok Erzerumig jutottak, megállapítható, hogy Köprüköj egész vidéke a törökök kezében van.

A SZERBIAI NYOMOR.

LONDÓN, dec. 14. A Times egy szerb ápoló levelét közli, mely szerint Szerbiában rettenetes a nyomor. A sebesültek részére nincs hely és sokan az utcára kerülnek. Az ország északi részéből tömegesen érkeznek menekültek. A Vörös Kereszt kórházaiban nincs ennivaló. Mindenütt csak abban biznak, hogy a külföldről jön segítség.

VILMOS CSÁSZÁR EGÉSZSÉGES.

BERLIN, dec. 14. A Lloyd-ügynökség jelenti: Vilmos császár egészsége már teljesen helyreállt és a jövő héten a császár a főhadiszállásra utazik.

AZ OROSZ VESZTESÉGEK.

BUDAPEST, dec. 14. Rotterdamból jelentik: A Temps jelenti Párisból: Az oroszok eddigi vesztesége 1.600.000 ember. Eből 540.000 halott, 400.000-nél több fogoly, a többi sebesült és beteg.

AZ ELFOGLALT NÉMET SZIGETEK.

FRANKFURT, dec. 14. A Frankfurter Zeitung jelenti Tokióból:

A külügyminiszter egy interpellációra kijelentette, hogy a német déltengeri szigeteket Japán addig megszállva tartja, ameddig politikai érdekekből ezt szükségesnek látja.

EGY HOLLAND GŐZÖS KATASZTRÓFAJA.

BUDAPEST, dec. 14. A Porto-Cogas nevű holland gőzös Mindellónál elsüllyedt. A szerencsétlenségnek huszonnégy emberáldozata van.

„Két Eperfa“ vendéglő
Kitünő elsőrendű magyar konyha
valódi magyar borek világos és bar-
na kőbányai polgári sörök.

Gyors és pontos kiszolgálás.
Ebéd és vaesora előfizetés kenyérral havi
51 korona.
Számos látogatás kér,
tisztelettel
Weisz Jenő, vendéglős.
Via Valseurigne 10. Vezzil ház Braida.

HIREK.

RÉG ELMULTAK

már azok a romantikus szép idők, amikor békésruhás, piros napernyős kisasszonykák órákhosszat türelmesen váraoztak a hársfákkal szegélyezett országut mentén, figyelték a felhangzó postakürt szavát és izgatottan lesték a delizsancot, az illatos, rózsaszínű levélkék érkezését. Régen volt, poétikus volt, szép volt és elmúlt. A kisasszonykák fehérhaju öreg nénikék lettek, és bizony sokan közülök már régen ott pihennek a hant alatt. Azóta sok minden megváltozott. Jött a háboru, a pusztító tűz, hogy felperzseltje izzó lángjaival a világbéke megrontóit és nyomában ismét visszatérjen a nyugodt élet, egy boldogabb jövő, melyben népek milliói tisztelettel fogják esodálni három testvérnemzet hőstetteit. Igen a háboru. Mi mindent mivel, milyen átalakító hatással van mindenre.

Allami intézményeink közül talán a posta tudna sok tekintetben tájékozást nyújtani, hogy a háboru szokásokban, tettekben, mennyire átforgalmazta az embereket. Mintha elmúlt volna az idegességük és figyelmesebbek, gondosabbak lennének dolguk intézésében.

Ma már eltűntek azok a türelmetlen, küldeményeik feladására kellő idővel sohasem rendelkező emberek, ma mindenki türelmes, nyugodt, nem lökdösik, nem taszítják egymást és esodálatos, hogy küldeményeiket mennyire precizen adják postára.

Igen, a tábori levelezőlap. Mennyi örömet, bánatot, szerelmet, dicsőséget rejt ez a kis, rózsaszínű papírdarab magában és sok esetben mi mindent képesek az emberek miatta megtenni. Ime: Egyik éjjeli szolgálatom alatt a késő éjszakában csengetés zajára lettem figyelmes. Ajtót nyitok és egy illatos, sötét prémben burkolt kisirt szemű hölgy áll előttem. Félénk volt és láttam rajta nagy zavarát. Alázatosan, könyörögve bocsánatot kért, hogy zavar, de — és itt keserves sirásba fult szava, — két hete hiába várja a tábori levelezőlapot. Megnyugtattam és hozzá fogtam a levélke kereséséhez.

És mialatt a sok ezer levelezőlapon átsiklott kerem elgondoltam, hogy holnap hány és hány ezer scaládnál fog örömet kelteni és mennyi köny és csók fog hullani ezekre a rózsaszínű kis papirosokra. És szembe jutottak azok a visszaérkezett lapok: „Cimzett hősi halált halt! ...

Istenem csak ettől óvj meg bennünket!

Hosszas keresés után végre előkerül egymásután két levelezőlap a hölgy részére csupa jó hírekkel.

A hölgy hirtelen elkapta kezemet és hiába, minden védekezésem dacára sem hárihattam el, hogy két forró könyecsepp a kezemre ne essék ....

Lám-lám, néha mégis csak érdemes postásnak lenni.

K. B.

— Fiume új katonai parancsnoka. Mariés Károly vezérőrnagy, Fiume új katonai parancsnoka ma délelőtt Wickenburg István gróf kormányzónál tisztelő látogatást tett. Az új katonai parancsnok a mai nap folyamán még meglátogatta a katonai kórházat és a többi sebesültápoló helyeket.

— Lelkész választás. A fiumei ref. és ág. ev. egyesült egyház f. hó 13-án tartotta közgyűlését. A közgyűlésen Ambrus György eddigi fiumei segédlelkész az egyesült egyház fiumei másodlelkészévé egyhangulag megválasztották.

Fessel főhadnagy nem esett el. A hivatalos veszteséglajstromok oly nagy késsedelmekkel jelennek meg, hogy a közönség ugyancsak rá van utalva a magánuton érkező hírekre és a legtöbb esetben jóval előbb szerez értesülést hozzátartozói megsebesüléséről, vagy eleséről, mint azt a veszteséglajstrom tudatja. Természetes azonban, hogy ezek az ellenőrizhetetlen hírek nem tulságosan megbízhatók és nem egy hőskatonával halálhíre keltett már hozzátartozói és ismerősei körében ok nélküli izgalmat és bánatot. Így többek közt azt is jelentették egyes fiumei lapok, hogy Fessel János honvédfőhadnagy elesett az északi harctéren. Fessel halálának híre nagy részvétet keltett Fiumében és most annál nagyobb örömmel jelenthetjük, hogy a megsiratott főhadnagy él, egészséges, vitézül vereszkedik és kitűnő humorral ő maga cáfolta meg halálának hírét egy hozzánk intézett tábori levelező-lapon, mely a következőképpen szól:

— Örömmel vettem tudomásul, hogy hősi halálomról a fiumei lapok néhány sorban megemlékezni sziveskedtek. Remélem, hogy a szerkesztőségekben nem a delphii jósdá hangjai zengenek. Ha jól tudom, élek még! A snapszlerék eddig jóindulattal viseltettek irántam. Mindenestre igen örülnék, ha azokat a lapokat, amelyekben oly szépen elparentáltak, nekem elküldeni kegyeskednének. Bocsánat a humorért, talán leszünk még komolyabbak is. Az urak még megvannak valamennyien egészségben? Szíves üdvözléssel: Fessel főhadnagy.

Szívesen teljesítettük a kérését és elküldtük Fessel főhadnagnak a kért lapokat. Olvassa a saját halála hírét jó egészségben és ne veszítse el továbbra sem kitűnő humorát.

— Sebesültek érkezése. Tegnap éjjel fél 2 órakor 300 sebesült érkezett vasuton Fiuméba. A sebesülteket a kivándorlóházban levő Vörös Kereszt kórházba szállították, ahol a késő éjjeli órák dacára Wickenburg István gróf kormányzó és neje váraozott a sebesültekre. A kormányzói pár a kórházban töltötte az egész éjszakát és meleg elismerését fejezte ki az Olimpia-sportegyesület tagjai előtt, akik késő éjjel, szakadó esőben a legnagyobb önfeláldozással végezték a városi tüzoltósággal együtt a sebesültek szállítását.

— A postások részjutaléka. A fiumei postások félévi részjutaléka 16,250 korona tegnapi megérkezést és holnap kerül kiosztásra.

— A sorozások. Ma délelőtt a városházi épületben az 1890-ben született népfelkelőket sorozták ki a kórházba.

Délelőtt féltizenkettőtől 119 népfelkelő jelentkezett, akik közül 78 vált be. A sorozást délután folytatják.

— Elütötte a villamoskocsi. Stulle József 33 éves villamosvasuti kalauzt tegnapelőtt délután Bergudi közelében egy kocsi elütötte. A szerencsétlen ember súlyos külső sérüléseket szenvedett. A kórházba szállították.

— Elgázolta a kocsi. Fucsák Mihály 57 éves munkást tegnap a Riva Cristoforo Co-

lombon egy kocsi elgázolta. A szerencsétlen embert súlyos sérülésekkel a kórházba szállították.

— Egy lökés következménye. Zubranich Antal 10 éves fiút tegnap tréfából meglökték. A fiú a lökés következtében oly szerencsétlenül esett el, hogy egyik lábát törte. A kórházba vitték.

— A Világháború Képes Krónikájának most megjelent tizedik száma közli Ernst Lissauernek, a kiváló német költőnek a gyűlölet éneke című, néhány hét alatt világhírűvé vált költeményét Kosztolányi Dezső pompás, az eredetivel egyenlő értékű fordításban. A hatalmas erejű költemény a németeknek az angolok ellen érzett olthatatlan gyűlöletét tolmácsolja magasztos őszinteséggel, megrázó költői formában. A füzet, mely gazdagon van illusztrálva harctéri képekkel, a háboru történetének során a zamocsi és komarovi győzelmet, továbbá a metzi csatát tárgyalja élénk leírásban, továbbá közli a többi között Hötendorfi Konrád Ferenc báró életrajzát s ismerteti a hadsegélyző hivatal működését. Egy füzet ára 24 fillér. Előfizetés negyed évre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

— Legszebb karácsonyi ajándék. Gyönyörű kivitelű, művészi munkájú fémplakett jelent meg a közeli karácsony alkalmából a világháboru és hőskatonáink emlékére. Az emléklakett, amely plüszre szerelve bronz- vagy ezüst színben kapható, díszeslegesen uralkodó királyunk és a német császár hű portréi láthatók hadilobogók, fegyverek, esákok és babérok között. Egy szétterjesztett szárnyú turulmadár, karmai között kardot tartva cikkázó villámokkal árasztja el a velünk harcban álló hét ellenséges hatalom címereit. A plakett közepén szépen elhelyezett mezőben ez a felírás: „1914. VIRIBUS UNITIS“, amely így királyunk fenkölt jelmondatával szóban is kifejezésre juttatja a plakett szimbólumát. Az emléklakett, amely asztalra állítható, vagy falra akasztható, 24 cm. széles, 28 cm. hosszú, igazán értékes dísz tárgy és a legszebb karácsonyi ajándék. Ára 7 korona és megrendelhető — a pénz beküldése ellenében vagy utánvétellel, ingyen csomagolással, bérmentetlenül, az egyedül jogosított gyártóknál: Höcker H. és Társa, műszaki kereskedelmi vállalat, Budapest IX. Üllői-ut 29. Ugyanilyen kivitelű plakett kisebb méretben és amelyen a turulmadár helyett a hét ellenséges hatalom címere egy ágyuval, egy tenger alatt járó torpedóval és egy léghajóval van körülveve, szép vörös vagy fekete fára szerelve 3 koronáért, plüszre szerelve 5 koronáért kapható fenti cégnél.

— Fenice-színház. Új nagyhatású műfilm: „A szerelem tüze“, érdekes regény. Ezenkívül fellépnek ujonnan szerződtetett művészek, ének- és tánc-attrakciókkal. A színház futva van.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó-vállalat (Murai Jenő.)
Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia“-nyomdájában.

Hatóságilag engedélyezett
NEMZETKÖZI FUVARLEVÉL FELÜLVIZSGÁLÓ ÉS REKLAMÁLÓ IRODA.
FIUME, Via Petőfi 2. (Telefon 18-10)
mindennemű vasuti fuvarleveleket díjtalanul felülvizsgál, minden e szakmába vágó ügyekben felvilágosítással szolgál. Megbízható transzport információk!

Butorok

Alkalmi vétel egész hátszoba berendezések vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is
HERSKOVITS S. butorkereskedőnél
Via G. Parini 6. szám.
Telefon 12-93 szám.

HIREK.

-0-

RÉG ELMULTAK

már azok a romantikus szép idők, amikor bébéruhás, piros napernyős kisasszonykák órákhosszat türelmesen váraakoztak a hársfákkal szegélyezett országut mentén, figyelték a felhangzó postakiürt szavát és izgatóttan lesték a delizsáncot, az illatos, rózsaszínű levélkék érkezését. Régen volt, poétikus volt, szép volt és elmúlt. A kisasszonykák fehérhaju öreg nénikék lettek, és bizony sokan közülük már régen ott pihennek a hamt alatt. Azóta sok minden megváltozott. Jött a háboru, a pusztító tűz, hogy felperzselje izzó lángjaival a világbeke megmontóit és nyomában ismét visszatérjen a nyugodt élet, egy boldogabb jövő, melyben népek milliói tisztelettel fogják csodálni három testvéremzet hőstetteit. Igen a háboru. Mi mindent mivel, milyen átalakító hatással van mindenre.

Allami intézményeink közül talán a posta tudna sok tekintetben tájékoztatni, hogy a háboru szokásokban, tettekben, mennyire átforgalmazta az embereket. Mintha elmúlt volna az idegességük és figyelmesebbek, gondosabbak lennének dolgaik intézésében.

Ma már eltűntek azok a türelmetlen, küldeményeik feladására kellő idővel sohasem rendelkező emberek, ma mindenki türelmes, nyugodt, nem lökdösik, nem taszalgálják egymást és csodálatos, hogy küldeményeiket mennyire precízen adják postára.

Igen, a tábori levelezőlap. Mennyi örömet, bánatot, szerelmet, dícsőséget rejt ez a kis, rózsaszínű papirdarab magában és sok esetben mi mindent képesek az emberek miatta megtenni. Ime: Egyik éjjeli szolgálatom alatt a késő éjszakában csengetés zajára lettem figyelmes. Ajtót nyitok és egy illatos, sötét prémie burkolt kisirt szemű hölgy áll előttem. Félénk volt és láttam rajta nagy zavarát. Alázatosan, könyörögve bocsánatot kért, hogy zavar, de — és itt keserves sirásba fult szava, — két hete hiába várja a tábori levelezőlapot. Megnyugtattam és hozzá fogtam a levélke kereséséhez.

És mialatt a sok ezer levelezőlapon átsiklott kerem elgondoltam, hogy holnap hány és hány ezer scaládnál fog örömet kelteni és mennyi könyv és csók fog hullani ezekre a rózsaszínű kis papírosokra. És szembe jutottak azok a visszaérkezett lapok: „Cimzett hősi halált halt” ....

Istenem csak ettől óvj meg bennünket!

Hosszas keresés után végre előkerül egymásután két levelezőlap a hölgy részére csupa jó hírekkel.

A hölgy hirtelen elkapta kezemet és hiába, minden védekezésem dacára sem hárihattam el, hogy két forró könyvesep a kezemre ne essék ....

Lám-lám, néha mégis csak érdemes postásnak lenni.

K. B.

— Fiume új katonai parancsnoka. Marics Károly vezérőrnagy, Fiume új katonai parancsnoka ma délelőtt Wickenburg István gróf kormányzónál tisztelgő látogatást tett. Az új katonai parancsnok a mai nap folyamán még meglátogatta a katonai kórházkat és a többi sebesültápoló helyeket.

— **Lelkész választás.** A fiumei ref. és ág. ev. egyesült egyház f. hó 13-án tartotta közgyűlését. A közgyűlésen Ambrus György eszaki fiumei segédlelkészt az egyesült egyház fiumei másodlelkészévé egyhangulag megválasztották.

— **Fessel főhadnagy nem esett el.** A hivatalos veszteségajstromok oly nagy késsélemmel jelennek meg, hogy a közönség ugyancsak rá van utalva a magánuton érkező hírekre és a legtöbb esetben jóval előbb szerez értesülést hozzátartozói megsebesüléséről, vagy eleséséről, mint azt a veszteségajstrom tudatja. Természetes azonban, hogy ezek az ellenőrizhetetlen hírek nem tulságosan megbízhatók és nem egy hőskatoná valótlán halálhíre keltett már hozzátartozói és ismerősei körében ok nélküli izgalmat és bánatot. Így többek közt azt is jelentették egyes fiumei lapok, hogy Fessel János honvédfőhadnagy elesett az északi harctéren. Fessel halálának híre nagy részvétet keltett Fiumében és most annál nagyobb örömmel jelenthetjük, hogy a megsiratott főhadnagy él, egészséges, vitézül vereszkedik és kitűnő humorral ő maga cáfolta meg halálának hírét egy hozzánk intézett tábori levelező-lapon, mely a következőképpen szól:

— Örömmel vettem tudomásul, hogy hősi halálomról a fiumei lapok néhány sorban megemlékezni sziveskedtek. Remélem, hogy a szerkesztőségekben nem a delphii jósda hangjai zengenek. Ha jól tudom, élek még! A snapszlerék eddig jóindulattal viseltettek irántam. Mindenesetre igen örülnék, ha azokat a lapokat, amelyekben oly szépen elpaentáltak, nekem elküldené kegyeskednének. Bocsánat a humorért, talán leszünk még komolyabbak is. Az urak még megvannak valamennyien egészségben? Szives üdvözléssel: Fessel főhadnagy.

Szivesen teljesítettük a kérését és elküldtük Fessel főhadnagnak a kért lapokat. Olvassa a saját halála hírét jó egészségben és ne veszítse el továbbra sem kitűnő humorát.

— **Sebesültek érkezése.** Tegnap éjjel fél 2 órakor 300 sebesült érkezett vasuton Fiuméba. A sebesülteket a kivándorlóházban levő Vörös Kereszt kórházba szállították, ahol a késő éjjeli órák dacára Wickenburg István gróf kormányzó és neje várakozott a sebesültekre. A kormányzói pár a kórházban töltötte az egész éjszakát és meleg elismerését fejezte ki az Olimpia-sportegyesület tagjai előtt, akik késő éjjel, szakadó esőben a legnagyobb önfeláldozással végezték a városi tűzoltósággal együtt a sebesültek szállítását.

— **A postások részjutaléka.** A fiumei postások félévi részjutaléka 16,250 korona tegnap megérkezett és holnap kerül kiosztásra.

— **A sorozások.** Ma délelőtt a városi épületben az 1890-ben született népfelkelőket sorozták.

Délelőtt féltizenkettőig 119 népfelkelő jelentkezett, akik közül 78 vált be. A sorozást délután folytatják.

— **Elütötte a villamoskocsi.** Stulle József 33 éves villamosvasuti kalauzt tegnapelőtt délután Bergudi közelében egy kocsi elütötte. A szerencsétlen ember súlyos külső sérüléseket szenvedett. A kórházba szállították.

— **Elgázolta a kocsi.** Fuesák Mihály 57 éves munkást tegnap a Riva Cristoforo Co-

lombon egy kocsi elgázolta. A szerencsétlen embert súlyos sérülésekkel a kórházba szállították.

— **Egy lökés következménye.** Zubranich Antal 10 éves fiut tegnap tréfából meglökték. A fiu a lökés következtében oly szerencsétlenül esett el, hogy egyik lábát törte. A kórházba vitték.

— **A Világháború Képes Krónikájának** most megjelent tizedik száma közli Ernst Lissauernek, a kiváló német költőnek A gyűlölet éneke című, néhány hét alatt világhírűvé vált költeményét Kosztolányi Dezső pompás, az eredetivel egyenlő értékű fordításban. A hatalmas erejű költemény a németeknek az angolok ellen érzett olthatatlan gyűlöletét tolmácsolja magasztos őszinteséggel, megrázó költői formában. A füzet, mely gazdagon van illusztrálva harctéri képekkel, a háboru történetének során a zamosci és komarovi győzelmet, továbbá a metzi csatát tárgyalja élénk leírásban, továbbá közli a többi között Hötendorfi Konrád Ferenc báró életrajzát s ismerteti a hadsegélyző hivatal működését. Egy füzet ára 24 fillér. Előfizetés negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Ullői-ut 18.

— **Legszebb karácsonyi ajándék.** Gyönyörű kivitelű, művészi munkájú fémplakett jelent meg a közeli karácsony alkalmából a világháboru és hőskatonáink emlékére. Az emléklaketten, amely plüszre szerelve bronz- vagy ezüst színben kapható, dícsőségesen uralkodó királyunk és a német császár hű portréi láthatók hadilobogók, fegyverek, esákok és babérok között. Egy szétterjesztett szárnyu turulmadár, karmai között kardot tartva cikkázó villámokkal árasztja el a velünk harcban álló hét ellenséges hatalom cimereit. A plakett közepén szépen cizellált mezőben ez a felírás: „1914. VIRIBUS UNITIS”, amely így királyunk fenkölt jelmondatával szóban is kifejezésre juttatja a plakett szimbólumát. Az emléklakett, amely asztalra állítható, vagy falra akasztható, 24 cm. széles, 28 cm. hosszú, igazán értékes dísz tárgy és a legszebb karácsonyi ajándék. Ára 7 korona és megrendelhető — a pénz beküldése ellenében vagy utánvétellel, ingyen csomagolással, bementetlenül, az egyedül jogositott gyártóknál: Höcker H. és Társa, műszaki kereskedelmi vállalat, Budapest IX. Ullői-ut 29. Ugyanilyen kivitelű plakett kisebb méretben és amelyen a turulmadár helyett a hét ellenséges hatalom cimere egy ágyuval, egy tenger alatt járó torpedóval és egy léghajóval van körülvéve, szép vörös vagy fekete fára szerelve 3 koronáért, plüszre szerelve 5 koronáért kapható fenti cégnél.

— **Fenice-színház.** Új nagyhatású műfilm: „A szerelem tüze”, érdekesítő regény. Ezenkívül fellépnek újonnan szerződött művészek, ének- és tánc-attrakciókkal. A színház fűtve van.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó-vállalat (Murai Jenő.)

Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia”-nyomdájában.

Hatóságilag engedélyezett
NEMZETKÖZI FUVARLEVÉL FELÜLVIZSGÁLÓ ÉS REKLAMÁLÓ IRODA.
FIUME, Via Petőfi 2. (Telefon 18-10)
 mindennemű vasuti fuvarleveleket díjtalanul felülvizsgál, minden e szakmába vágó ügyekben felvilágosítással szolgál. **Megbízható transzport információk!**

Butorok

Alkalmi vétel egész hálszoba berendezéshez vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is
HERSKOVITS S. butorkereskedőnél
 Via G. Parini 6. szám.
 Telefon 12-03 szám.

Kadlec Frigyes

szüicsmester
FIUME, DEAK FASOR 8 sz.

NAGY RAKTÁR

konfekcionált szörmeárúkból

n. m. modern női sapkák, stolák, szörmeboák, hermelinmuffok, skunksok, sealbisamok, marderek, különböző rókabőrárúk
SZÖRMEBÉLÉSEK férfi- és női kabátokhoz,

Nagy választék kabátokhoz való szörmekben hölgyeköltözékéhez métermértékre is.

Lábszák- és táskák szörmekből.

Báránbőr cipők és kabátok belésére.

FIGYELMEZTETÉS!

Mivel e hó 27-én bevonulok a katonasághoz és említett napon üzletemet bezárom, kérem a t. közönséget, hogy addig kelőképp lássa el magát az általam vezetett árucikkkel, melyeket mélyen leszállított áron árúsítok.

Kitünő tisztelettel

REIS T.

Fiume, via delle Pile 4. sz., a Városi Takarékpénztárral szemben.

Alakult 1857. 208 milliós alap.

I. Magy. Ált. Biztosító Társaság

Fiumei és tengerparti képviselőség: Fiume, Riva Cristof. Colombo, Bacich palota I. em. (Telef. 17-57).

Életbiztosítás, tűz-jég-, betörés és szállítmányi kár elleni biztosítás a legjutányosabb alapon. Gyors folyósítás.

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Ma és mindenrap:

:: Kezdeti pontosan este fél 9 órákor. ::
Nagy művész-esték a szerződötlet előrangú attrakciók és Burg Henrik kómikus fellépésével.

Előadás után kedélyes együttélés előadásokkal és partétéssel.

BUDAI

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZO.

50 szoba

Kitünő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

ESTÉNKÉNT
bonyhádi Jónás Laczi, hírneves cigány-primás, és zenekara, hangversenyz.

Tulajdonos BUDAI KAROLY

TANONC FELVÉTELEK.

Jó házból való fiu tanoncok fizetésével azonnal felvétel. Giovanni Polchini divatára és szabókéllék üzem, Fiume, via delle Torre.

Két hónapos kitünő fajta
KOMONDOR KUTYA

eladó. Via Calvario 7.

Az új sorozás megkezdődése

előtt raktáromon levő téli és alkalmi árukat sürgősen és olcsón elárúsítom, u. m.: meleg trikó alsóruhákat, fehérneműeket, harisnyákat, keztyűket, bluzokat, pongyolákat, gyermekruhácskákat, takarókat stb. stb.

WEISZ MALVINA, Via del Porto 3. szám,
a Nagyvásárosarnok mellett.

Most kellene férfiak!

valamint nők és gyermekek számára: meleg trikó alsóruhák, téli harisnyák, aljak, téli-labák, konfekcionált szörmeárúk, stb.

katonáknak

léhsapkák, ér-, térd- és haamelegítők, lábszárvédők, svaterok, valamint karácsonyi ajándéknak alkalmas szilkszerű cikkek.

Mind ezek legolcsóbban bevásárolhatók:

NEMES HENRIK áruházban
Fiume, Piazza Scarpa 4 és via Riumara 16.

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnyi-re vasúti állomástól.

Kitünő konyha és árnyas kert.
Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Klotilde

főhercegnő, szálló és étterem
Cirkvenica

Modern szobák. Kitünő konyha és pince. Elsőrendű szalon-sör. Új magyar tulajdonos
Buchhoffer György.

Szén! - Fa!

Elsőrendű Szalon-Köszén, Aprított Tűzifa, Koks, Pirszén, Faszén

nagyban és kicsinyben úgy métermázsanként teljes fuvarokban, mint, kicsinyben, házhoz szállítva,

a legolcsóbb áron!

Braun Bernát és Társa, Fiume.

Via Stef. Türr 5 sz. (Saját ház)

Telefon - számok 528 és 16-75.

Karácsony és Újévre

legalkalmasabb
ajándék:

Hölgyeknek:

Prém garnitúra (muff és boa)

K. 27.50

Modern kabát

K. 22.—

és K. 28.—

Himzett női ingek, drbja

K. 3.—

Kötött gyapjú kabát

K. 8.—

Uraknak:

Ingek, hajtogatott mellel

K. 3.50

Nyakkendők nagy választékban

K. —.90

Harisnyák, erős minőség $\frac{1}{2}$

tczt K. 3.—

Zsebkendők, bársonydobozban

K. 5.—

Gyermekeknek:

Kabátkák erős szövetből

K. 8.— és feljebb

Kötények, minden nagyságban

és minőségben

Harisnyák, Ingecskék, Mellénykék

Jutányos szabott
árak!

Weiss M.

Fiumében

Csak CORSO 11 sz. a